SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/696

2022 m. balandžio 29 d.

kuriuo Airijai suteikiamas jos prašomas leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių

(pranešta dokumentu Nr. C(2022) 2596)

(Tekstas autentiškas tik anglų ir airių kalbomis)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių ([1]), ypač į jos III priedo 2 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Direktyva 91/676/EEB nustatytos vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių taisyklės;

(2) Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalyje nustatyta, kad valstybės narės, ketinančios tręšti dirvą tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų daugiau kaip 170 kg azoto vienam hektarui (ha), turi nustatyti tokius šių medžiagų kiekius, kad jie netrukdytų siekti tos direktyvos 1 straipsnyje nurodytų tikslų. Šie kiekiai turi būti pagrįsti objektyviais kriterijais;

(3) 2007 m. spalio 22 d. Komisija priėmė Sprendimą 2007/697/EB ([2]), kuriuo pagal Direktyvą 91/676/EEB Airijai suteiktas jos prašytas leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kad tam tikromis sąlygomis ūkiuose, kuriuose pievos užima ne mažiau kaip 80 % jų ploto, būtų leidžiama tręšti dirvą tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų iki 250 kg azoto/ha per metus, pagal Airijos veiksmų programą, kurią Airija įgyvendino priimdama dokumentą „European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2006“ ([3]);

(4) 2011 m. vasario 24 d. Komisija priėmė sprendimą 2011/127/ES ([4]), kuriuo iš dalies pakeistas Sprendimas 2007/697/EB ir leista toliau taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą iki 2013 m. gruodžio 31 d., pagal Airijos veiksmų programą, kurią Airija įgyvendino priimdama dokumentą „European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2010“ ([5]);

(5) 2014 m. vasario 27 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą 2014/112/ES ([6]), kuriuo pagal Direktyvą 91/676/EEB Airijai suteiktas jos prašytas leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kad tam tikromis sąlygomis ūkiuose, kuriuose pievos užima ne mažiau kaip 80 % jų ploto, būtų leidžiama tręšti dirvą tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų iki 250 kg azoto/ha per metus, pagal Airijos veiksmų programą, kurią Airija įgyvendino priimdama dokumentą „European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2014“ ([7]);

([1]) OL L 375, 1991 12 31, p. 1.
([2]) 2007 m. spalio 22 d. Komisijos sprendimas 2007/697/EB, suteikiantis Airijai jos prašomą leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 284, 2007 10 30, p. 27).
([3]) 2006 m. statutinis dokumentas Nr. 378.
([4]) 2011 m. vasario 24 d. Komisijos sprendimas 2011/127/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2007/697/EB, suteikiantis Airijai jos prašomą leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 51, 2011 2 25, p. 19).
([5]) 2010 m. statutinis dokumentas Nr. 610.
([6]) 2014 m. vasario 27 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2014/112/ES, kuriuo Airijai suteikiamas jos prašomas leidimas taikyti Tarybos direktyvoje 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių numatytą leidžiančią nukrypti nuostatą (OL L 61, 2014 3 1, p. 7).
([7]) 2014 m. statutinis dokumentas Nr. 31.

(6) 2018 m. vasario 8 d. Komisija priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/209 ([8]), kuriuo pagal Direktyvą 91/676/EEB Airijai suteiktas jos prašytas leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kad tam tikromis sąlygomis ūkiuose, kuriuose pievos užima ne mažiau kaip 80 % jų ploto, būtų leidžiama tręšti dirvą tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų iki 250 kg azoto/ha per metus, pagal Airijos veiksmų programą, kurią Airija įgyvendino priimdama dokumentą „European Union (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2017“ ([9]). Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/209 nustojo galioti 2021 m. gruodžio 31 d.;

(7) 2020 m. nukrypti leidžianti nuostata, kurią leista taikyti Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/209, taikyta 6 016 ūkių – tai atitinka maždaug 4,9 % visų ūkių, kuriuose buvo laikomi ganomi gyvuliai, 15,9 % visų sutartinių ūkinių gyvūnų ir 9,6 % viso grynojo Airijos žemės ūkio paskirties žemės ploto;

(8) 2021 m. spalio 14 d. Airija Komisijai pateikė prašymą leisti toliau taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies trečią pastraipą;

(9) pagal dokumentą „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022“ ([10]), Airija priėmė naują veiksmų programą, kurioje numatytos papildomos ir sustiprintos priemonės, kad būtų laikomasi Direktyvos 91/676/EEB tikslų;

(10) pagal Direktyvos 91/676/EEB 5 straipsnio 2 dalį Airija taiko veiksmų programą visoje savo teritorijoje;

(11) iš duomenų, kuriuos Airija pateikė laikydamasi Direktyvos 91/676/EEB 10 straipsnyje nustatytos pareigos teikti ataskaitas, matyti, kad 2016–2019 m. vandenų kokybė buvo iš esmės gera. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad 98,5 % visų Airijos požeminio vandens stebėsenos stočių vidutinė nitratų koncentracija buvo mažesnė nei 50 mg/l, o 81,5 % tų stebėsenos stočių – mažesnė nei 25 mg/l. Visose Airijos paviršinio vandens stebėsenos stotyse vidutinė nitratų koncentracija buvo mažesnė nei 50 mg/l, o 99,2 % tų stebėsenos stočių – mažesnė nei 25 mg/l. Be to, 14 % paviršinio vandens stebėsenos stočių nustatyta eutrofikacija, 10 % – eutrofikacijos rizika. Kalbant apie tendencijas, pažymėtina, kad 37,5 % požeminio vandens stebėsenos stočių nustatytas nitratų koncentracijos padidėjimas, 45,5 % – stabilios tendencijos, o 17 % – nitratų koncentracijos mažėjimo tendencijos. Dėl paviršinio vandens pažymėtina, kad 11,1 % stebėsenos stočių nustatytas nitratų koncentracijos padidėjimas, 86,2 % – stabilios tendencijos, o 2,8 % – nitratų koncentracijos mažėjimo tendencijos;

(12) per pastaruosius kelerius metus gyvulių skaičius Airijoje išaugo. Nuo 2012–2015 m. iki 2016–2019 m. laikotarpio galvijų, kiaulių ir avių skaičius padidėjo atitinkamai 4,78 %, 2,81 % ir 0,54 %, taigi ankstesniame ataskaitiniame laikotarpyje išryškėjusios šio skaičiaus didėjimo tendencijos nepasikeitė. 2016–2018 m. iš gyvulių mėšlo į dirvą pateko vidutiniškai 117 kg azoto/ha, palyginti su 104 kg azoto/ha 2012–2015 m. 2016–2018 m. į dirvą pateko vidutiniškai 14 kg fosforo/ha, palyginti su 15 kg fosforo/ha 2012–2015 m. 2016–2019 m. vidutiniškai sunaudojamų cheminių azoto trąšų kiekis buvo 13 % didesnis nei 2012–2015 m. 2016–2019 m. vidutiniškai sunaudojamų cheminių fosforo trąšų kiekis buvo 24 % didesnis nei 2012–2015 m. 2016–2018 m. vidutinis fosforo perteklius siekė 23,1 kg/ha, palyginti su 20 kg fosforo/ha 2012–2015 m. 2016–2018 m. vidutinis azoto perteklius siekė 62,3 kg/ha, palyginti su 44,8 kg azoto/ha 2012–2015 m.;

(13) Airijoje 92 % žemės ūkio paskirties žemės ploto yra pievos. Apskritai, 67 % žemės ploto ūkininkaujama taikant ekstensyviojo ūkininkavimo metodus, todėl gyvulių tankis ir sunaudojamas trąšų kiekis yra palyginti nedideli; 33 % žemės ploto ūkininkaujama pagal agrarinės aplinkosaugos programas ir tik 14 % – taikant pramoninio ūkininkavimo metodus. Dirbama žemė sudaro 6,6 % žemės ūkio paskirties žemės ploto. Vienam hektarui pievos sunaudojama vidutiniškai 78,3 kg cheminių azoto trąšų ir 8,6 kg cheminių fosforo trąšų;

([8]) 2018 m. vasario 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/209, kuriuo Airijai suteikiama jos prašoma nukrypti leidžianti nuostata pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 39, 2018 2 13, p. 5).

([9]) 2017 m. statutinis dokumentas Nr. 605.

([10]) 2022 m. statutinis dokumentas Nr. 113.

(14) Airijos klimatas, kuriam būdingas tolygus metinių kritulių pasiskirstymas per visus metus ir palyginti nedidelis metinės temperatūros svyravimas, lemia ilgą žolės augimo sezoną – nuo 330 dienų per metus šalies pietvakariuose iki maždaug 250 dienų per metus šiaurės rytuose ([11]);

(15) remiantis Airijos pateikta patvirtinamąja informacija, 250 kg azoto/ha per metus kiekis, kurį siūloma leisti naudoti ūkiuose, kurių bent 80 % sudaro pievos, yra pagrįstas objektyviais kriterijais, kaip antai ilgu augimo sezonu ir užaugančiu dideliu žolės, įsisavinančios daug azoto, kiekiu;

(16) išnagrinėjusi Airijos prašymą pagal Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies trečią pastraipą, taip pat atsižvelgdama į Airijos veiksmų programą ir patirtį, įgytą taikant Sprendime 2007/697/EB ir įgyvendinimo sprendimuose 2014/112/ES ir (ES) 2018/209 numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, Komisija laikosi nuomonės, kad Airijos pasiūlytas mėšlo kiekis, atitinkantis 250 kg azoto/ha per metus, netrukdys siekti Direktyvos 91/676/EEB tikslų, jei ūkininkai, kuriems bus suteiktas leidimas, laikysis tam tikrų jiems taikytinų griežtų sąlygų;

(17) atsižvelgiant į 11–13 konstatuojamosiose dalyse nurodytus duomenis, šiame sprendime numatomos sąlygos turėtų būti griežtesnės nei numatytos Įgyvendinimo sprendime (ES) 2018/209. Nustatytų sąlygų, taip pat stebėsenos ir kontrolės sistemų turėtų pakakti siekiant užtikrinti, kad ši nukrypti leidžianti nuostata derėtų su teisiškai privalomais Vandens pagrindų direktyvos ([12]) tikslais, su vis platesnio užmojo Pastangų pasidalijimo reglamento ([13]) tikslais ir su siektinais Europos žaliojo kurso tikslais, susijusiais su tarša maisto medžiagomis;

(18) reikėtų imtis papildomų priemonių dėl tręšimo mėšlu ir kitomis trąšomis. Optimizuodamos tręšimą ir apribodamos trąšų naudojimą, šios priemonės turėtų padėti gerinti maisto medžiagų valdymą. Šiame sprendime išvardytos priemonės turėtų būti taikomos kaip papildomos priemonės kartu su tomis priemonėmis, kurios jau taikomos pagal geros žemės ūkio praktikos kodeksą;

(19) kasmet atliekamų administracinių patikrinimų ir patikrinimų vietoje mastą reikėtų padidinti iki 10 % ūkių, kuriems suteiktas leidimas. Patikrinimai vietoje turėtų būti atliekami remiantis patikimais metodais, įskaitant rizikos vertinimą, atsitiktinės atrankos būdu taikomas kontrolės priemones, ir ankstesniais metais vykdytos kontrolės rezultatais. Nacionalinės valdžios institucijos turėtų peržiūrėti vietos valdžios institucijų vykdomą žemės ūkio patikrų programą ir išteklius, kurių reikia toms patikroms atlikti. Turėtų būti taikomos atgrasomosios sankcijos (įskaitant ekonomines sankcijas). Turėtų būti reaguojama į piliečių, nevyriausybinių organizacijų arba informatorių skundus ar pranešimus apie reikalavimų nesilaikymą;

(20) 2023 m. Airijos valdžios institucijos turėtų parengti dvejų metų duomenų apie vandens kokybę, įskaitant nitratų koncentraciją vandenyje ir vandens trofinę būklę, peržiūrą. Vietovėse, kuriose remiantis stebėsenos duomenimis nustatomos nitratų koncentracijos arba eutrofikacijos atžvilgiu prastėjančios tendencijos arba patvirtinama tarša ar taršos grėsmė, nuo 2024 m. didžiausias leidžiamas tręšti naudojamo mėšlo kiekis turėtų būti sumažintas iki 220 kg azoto/ha;

(21) kaip ir anksčiau, taikomi nitratų koncentracijos ir trofinės būklės stebėsenos reikalavimai pagal Direktyvą 91/676/EEB. Remiantis šios stebėsenos duomenimis turėtų būti atlikta minėta dvejų metų duomenų peržiūra. Vietovėse, kurioms taikoma nukrypti leidžianti nuostata, reikės vykdyti papildomą stebėseną ir kasmet reikės teikti ataskaitas dėl padėties jose;

(22) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/2/EB ([14]) nustatytos bendrosios taisyklės dėl Sąjungos erdvinės informacijos infrastruktūros sukūrimo Sąjungos aplinkos politikos ir kitos įtaką aplinkai galinčios turėti politikos ar veiklos tikslais. Jei taikytina, erdvinė informacija, surinkta įgyvendinant šį sprendimą, turėtų atitikti toje direktyvoje išdėstytas nuostatas. Siekdama sumažinti administracinę naštą ir veiksmingiau užtikrinti duomenų nuoseklumą,

([11]) Airijos žemės ūkio ir maisto technologinės plėtros institucija „Teagasc“.

([12]) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

([13]) 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

([14]) 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Airija, rinkdama pagal šį sprendimą būtinus duomenis, turėtų naudotis informacija, gauta iš integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, sukurtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ([15]) V antraštinės dalies II skyrių;

(23) šiame sprendime numatyta leidžianti nukrypti nuostata nepažeidžia Airijos įsipareigojimų taikyti Tarybos direktyvą 92/43/EEB ([16]), įskaitant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą *Coöperatie Mobilisation for the Environment* ir *Vereniging Leefmilieu*, C-293/17 ([17]), visų pirma dėl tos direktyvos 6 straipsnio 3 dalies aiškinimo;

(24) šio sprendimo 6–9 straipsniuose nustatytos sąlygos yra privalomos visiems ganykliniams ūkiams, kuriems suteiktas leidimas pagal nukrypti leidžiančią nuostatą. Todėl šios sąlygos laikomos nacionalinėje teisėje nustatytais šiems subjektams privalomais standartais ir reikalavimais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 ([18]) 12 ir 13 straipsniuose;

(25) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 91/676/EEB 9 straipsnį įsteigto Nitratų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata

2021 m. spalio 14 d. raštu Airijos paprašytą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, pagal kurią būtų leidžiama dirvą tręšti tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų didesnis azoto kiekis, nei nustatyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 dalies antros pastraipos pirmame sakinyje, t. y. 170 kg azoto, leidžiama taikyti šio sprendimo 4–12 straipsniuose nustatytomis sąlygomis.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų sąvokų apibrėžtys:

a) žolė – daugiametė pieva arba laikina ganykla, kurioje žolė auga mažiau nei ketverius metus;

b) ganykliniai ūkiai – ūkiai, kurių 80 % arba didesnį žemės ūkio paskirties žemės, tinkamos tręšti mėšlu, plotą sudaro pieva;

c) ganomi gyvuliai – galvijai (išskyrus veršelius), avys, elniai, ožkos ir arkliai;

d) sklypas – atskiras laukas (arba laukų grupė), vienarūšis pagal augalus, dirvožemio tipą ir tręšimo praktiką;

e) tręšimo planas – iš anksto apskaičiuotas į dirvožemį numatomas įterpti maisto medžiagų kiekis ir jų prieinamumas dirvožemyje;

([15]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

([16]) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

([17]) Byla *Coöperatie Mobilisation for Environment* ir *Vereniging Leefmilieu*, C-293/17, (ECLI:EU:C:2018:882).

([18]) 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1).

f) tręšimo ataskaita – pagal faktiškai sunaudojamą ir įsisavinamą maisto medžiagų kiekį apskaičiuojamas maisto medžiagų balansas;

g) bendroji žemė – žemės sklypas, kuris tam tikromis dalimis arba bendrai priklauso dviem arba daugiau asmenų ir kuris iš pradžių buvo įsigytas iš Airijos žemės komisijos pagal Žemės įsigijimo įstatymą, įskaitant žemę, kurioje du ar daugiau asmenų turi teisę ganyti gyvulius arba išpjauti velėną.

3 straipsnis

Taikymo sritis

Nukrypti leidžianti nuostata, kurią leidžiama taikyti pagal 1 straipsnį, taikoma ganykliniams ūkiams, kuriems suteiktas leidimas pagal 5 straipsnį (toliau – leidimas).

4 straipsnis

Kasmet pateikiama paraiška ir įsipareigojimas

1. Ganyklinių ūkių savininkai, norintys pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata, kasmet kompetentingoms institucijoms pateikia paraišką dėl leidimo tręšti dirvą tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų iki 250 kg azoto/ha per metus. Į paraišką įtraukiamas pareiškimas, kad ganyklinio ūkio savininkas sutinka, kad jam būtų taikomos 11 straipsnyje numatytos kontrolės priemonės.

2. 1 dalyje nurodytoje paraiškoje pareiškėjas raštu įsipareigoja įvykdyti 6–9 straipsniuose nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

Leidimų suteikimas

Leidimai tręšti žemę tokiu kiekiu gyvulių mėšlo, iš kurio į ją patektų iki 250 kg azoto/ha per metus, suteikiami taikant 6–9 straipsniuose nustatytas sąlygas.

6 straipsnis

Tręšimo mėšlu ir kitomis trąšomis sąlygos

1. Laikantis šio straipsnio 2–6 dalyse nustatytų sąlygų, iš ganomų gyvulių mėšlo kiekio, kuriuo kiekvienais metais ganykliniuose ūkiuose tręšiama žemė, įskaitant pačių gyvulių paliekamą mėšlą, į dirvą negali patekti daugiau kaip 250 kg azoto/ha per metus. Nuo 2024 m., atsižvelgiant į dvejų metų duomenų peržiūros rezultatus, 12 straipsnyje nurodytose vietovėse šis didžiausias kiekis negali viršyti 220 kg azoto/ha per metus.

2. Bendras į dirvą patenkančio azoto kiekis negali viršyti numatomo konkretiems pasėliams reikalingo maisto medžiagų kiekio ir didžiausių ganykliniam ūkiui taikomų tręšimo normatyvų, nustatytų Nitratų veiksmų programoje, be to, nustatant šį kiekį atsižvelgiama į dirvožemyje esantį azoto kiekį. Bendras tręšti naudojamo azoto kiekis diferencijuojamas atsižvelgiant į gyvulių tankį ir pievų našumą.

3. Kiekvienas ganyklinis ūkis parengia ir turi tręšimo planą. Jame apibūdinama žemės ūkio paskirties žemės sėjomaina ir numatomas mėšlo ir kitų trąšų naudojimas. Tokį planą ganyklinis ūkis parengia kiekvieniems kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki tų metų kovo 1 d. Tame plane pateikiama bent ši informacija:

a) sėjomainos planas, kuriame nurodoma:

   i) žole padengtų sklypų plotas;

   ii) kitais augalais nei žolė apsėtų sklypų plotas;

   iii) scheminis žemėlapis, kuriame nurodyta, kur yra konkretūs sklypai;

b) gyvulių skaičius ganykliniame ūkyje;

c) tvarto ir mėšlo saugojimo sistemos, įskaitant esamą mėšlo talpyklos talpą, aprašymas;

d) azoto ir fosforo kiekio ganykliniame ūkyje susidarančiame mėšle skaičiavimas;

e) iš ganyklinio ūkio išvežamo arba ganykliniam ūkiui tiekiamo mėšlo kiekis, tipas ir savybės;

f) numatomas augalams reikalingas azoto ir fosforo kiekis kiekviename sklype;

g) dirvožemio analizės rezultatai, susiję su azoto ir fosforo kiekiu dirvožemyje, jei tokia analizė atlikta;

h) trąšų, kurias numatoma naudoti, pobūdis;

i) kiekviename sklype su mėšlu į dirvą patenkančio azoto ir fosforo kiekio skaičiavimas;

j) kiekviename sklype su cheminėmis ir kitokiomis trąšomis į žemę patenkančio azoto ir fosforo kiekio skaičiavimas.

Tręšimo planas peržiūrimas ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bet kokio ganykliniame ūkyje taikomos ūkininkavimo praktikos pakeitimo.

Kiekvienas ganyklinis ūkis parengia ir turi tręšimo ataskaitas, kuriose, be kita ko, pateikiama informacija, susijusi su azoto ir fosforo, patenkančio į dirvožemį, kontrole ir nuotekų tvarkymu. Kiekvienų kalendorinių metų ataskaitos pateikiamos kompetentingai institucijai iki kitų kalendorinių metų kovo 31 d.

Remiantis maisto medžiagų valdymo planu ir atsižvelgiant į dirvožemio analizės rezultatus patvirtinama kalkinimo programa.

4. Gyvulių mėšlu netręšiama rudenį prieš žolės sėją.

5. Ne mažiau kaip 50 % ganykliniame ūkyje susidariusių srutų išlaistoma iki birželio 15 d. Srutos paskleidžiamos naudojant tik mažataršę srutų išlaistymo įrangą.

6. Bendrosios žemės plotuose leidžiamas toks gyvulių tankis, kad iš mėšlo į dirvą patenkantis azoto kiekis neviršytų 50 kg/ha. Bendrosios žemės plotuose neleidžiama tręšti cheminėmis trąšomis.

7 straipsnis

Dirvožemio ėminių ėmimo ir analizės sąlygos

1. Kiekviename ganykliniame ūkyje periodiškai atliekama azoto ir fosforo kiekio dirvožemyje analizė.

2. Kiekvieno tipo sėjomainos ir dirvožemio charakteristikų atžvilgiu panašių savybių vietovėse ėminiai imami ir analizė atliekama ne rečiau kaip kartą per ketverius metus.

3. Kiekviename ganyklinio ūkio penkių hektarų plote atliekama bent viena analizė.

4. Ganykliniame ūkyje užtikrinama galimybė patikrinti dirvožemyje esančio azoto ir fosforo kiekio analizės rezultatus.

8 straipsnis

Žemės tvarkymo sąlygos

1. Ūkininkai, norintys suarti pievas, atlieka šiuos darbus nuo kovo 1 d. iki gegužės 31 d.

2. Visų tipų dirvožemyje auganti žolė, iš karto, bet ne vėliau kaip per tris savaites po to, kai ji suariama, apsėjama augalais, kurių azoto poreikis yra didelis.

3. Atmosferos azotą kaupiantys ankštiniai ar kiti augalai neįtraukiami į sėjomainą. Tačiau tai netaikoma dobilams pievose, kuriose dobilai sudaro mažiau nei 50 %, ir kitiems į žolę įsėjamiems ankštiniams augalams.

4. Visais atvejais ganykliniame ūkyje dirva iš naujo apsėjama žole naudojant ne mažiau kaip 1,5 kg negranuliuotų dobilų sėklų/ha arba ne mažiau kaip 2,5 kg granuliuotų dobilų sėklų/ha.

5. Sklypuose įrengiamos tvoros, kuriomis užtikrinama, kad tarp gyvulių ir vandentakų būtų ne mažesnis kaip 1,5 m atstumas, o girdymo vietos įrengiamos ne mažesniu kaip 20 metrų atstumu nuo vandentakio.

9 straipsnis

Gyvulių šėrimo sąlygos

Kasmet nuo balandžio 15 d. iki rugsėjo 30 d. į ganomų gyvulių koncentruotą pašarą leidžiama įmaišyti ne daugiau kaip 15 % žalių baltymų.

10 straipsnis

Stebėsena

1. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad kasmet būtų sudaromi žemėlapiai, kuriuose būtų pavaizduota:

a) leidimus gavusių ganyklinių ūkių procentinė dalis kiekvienoje grafystėje;

b) gyvulių, kuriuos apima suteikti leidimai, procentinė dalis kiekvienoje grafystėje;

c) žemės ūkio paskirties žemės, kurią apima suteikti leidimai, procentinė dalis kiekvienoje grafystėje;

d) vietos žemės naudojimo mastas.

2. Kompetentingos institucijos vykdo šaknų zonos, paviršinio ir požeminio vandens stebėseną. Jos taip pat – tiek taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, tiek jos netaikant – pateikia Komisijai duomenis apie azoto ir fosforo koncentraciją šaknų zonoje ir nitratų koncentraciją paviršiniame ir požeminiame vandenyje.

3. Stebėsena vykdoma ūkio lauke ir žemės ūkio nuotekų kaptažo stebėsenos tikslais vietose. Stebėsenos vietos pasirenkamos taip, kad dirvožemis jose atitiktų pagrindinius dirvožemio tipus ir ūkininkavimo intensyvumo lygį, jose būtų tręšiama dažniausiai taikomais būdais ir augtų pagrindiniai augalai.

4. Netoli pažeidžiamiausių vandens telkinių esančiose žemės ūkio kaptažo vietose kompetentingos institucijos vykdo griežtesnę vandens stebėseną.

5. Kompetentingos institucijos vykdo vietos žemės naudojimo, sėjomainos ir žemės ūkio praktikos ganykliniuose ūkiuose, kuriems suteiktas leidimas, tyrimus.

6. Atlikus maisto medžiagų analizę surinkta informacija ir duomenys, kaip nurodyta 7 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, naudojami pagal atitinkamus modelius skaičiuojant, kiek azoto ir fosforo nuteka iš leidimus gavusių ganyklinių ūkių.

11 straipsnis

Kontrolės priemonės

1. Siekdamos įvertinti, ar laikomasi 6–9 straipsniuose nustatytų sąlygų, kompetentingos institucijos atlieka visų prašymų suteikti leidimą administracinius patikrinimus. Nustačius, kad tos sąlygos neįvykdytos, leidimas nesuteikiamas, ir pareiškėjui pranešama apie atsisakymo suteikti leidimą priežastis. Kasmet kompetentingos institucijos atlieka bent 10 % leidimą gavusių ganyklinių ūkių administracinius patikrinimus, susijusius su žemės naudojimu, gyvulių skaičiumi ir susidarančio mėšlo kiekiu bei eksportu.

2. Kompetentingos institucijos sukuria leidimą gavusių ganyklinių ūkių patikrinimų vietoje programą, pagal kurią patikrinimai atliekami įvertinus atitinkamą riziką ir tam tikru dažnumu, atsižvelgiant į ankstesniais metais vykdytos kontrolės rezultatus ir į teisės aktų, kuriais Direktyva 91/676/EEB perkelta į nacionalinę teisę, atsitiktinės atrankos būdu vykdytos bendrosios kontrolės rezultatus, taip pat į kitą informaciją, kuri galėtų atskleisti, kad nesilaikyta 6–9 straipsniuose nustatytų sąlygų. Siekiant įvertinti, ar laikomasi 6–9 straipsniuose nustatytų sąlygų, kasmet atliekama bent 10 % leidimą gavusių ganyklinių ūkių patikrinimai vietoje.

3. Kuriais nors metais nustačius, kad leidimą gavęs ganyklinis ūkis nesilaiko 6–9 straipsniuose nustatytų taisyklių, leidimo turėtojui skiriama sankcija pagal nacionalines taisykles ir jis praranda teisę gauti leidimą kitais metais.

4. Kompetentingoms institucijoms suteikiami įgaliojimai ir priemonės, kurie yra būtini siekiant patikrinti, ar laikomasi pagal šį sprendimą suteikiamo leidimo sąlygų, kad jos galėtų patikrinti, ar laikomasi 6–9 straipsniuose nustatytų sąlygų prieš išduodant ir išdavus leidimą pagal šį sprendimą.

12 straipsnis

Dvejų metų duomenų peržiūra

1. Remdamosi stebėsenos tinklu ir Nitratų direktyvos 91/676/EEB reikalavimais, kompetentingos institucijos, ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d., kartu su 13 straipsnyje nurodyta 2022 m. ataskaita pateikia priedą, kuriame pateikiami stebėsenos rezultatai, susiję su nitratų koncentracija požeminiame ir paviršiniame vandenyje ir paviršinio vandens telkinių trofine būkle, ir į kurį įtraukiami bent žemėlapiai, kuriuose nurodytos vietovės, iš kurių nuotekos patenka vandenis, kuriuose pagal stebėsenos duomenis nustatyta:

a) vidutinės nitratų koncentracijos vertės, viršijančios 50 mg/l, arba nitratų koncentracijos didėjimo, palyginti su 2021 m., tendencijos;

b) *eutrofinė būklė* arba *eutrofine galinti tapti būklė* ir nesikeičiančios arba prastėjančios tendencijos, palyginti su 2021 m.

Pagal pirmos pastraipos a arba b punktą nustatyti vandenys laikomi užterštais vandenimis, vandenimis, kuriems kyla taršos grėsmė, arba vandenimis, kuriuose stebimos prastėjančios tendencijos. Vidutinės vertės apskaičiuojamos remiantis duomenimis, kurie apima laikotarpį nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Vertinant tendencijas lyginami 2021 ir 2022 m. duomenys.

2. Rengiant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą priedą, naudojami iš stebėsenos tinklo, sukurto pagal Direktyvą 91/676/EEB, gaunami duomenys.

3. Nuo 2024 m. sausio 1 d. pagal Nitratų veiksmų programą vietovėse, iš kurių nuotekos patenka į užteršus vandenis, vandenis, kuriems kyla taršos grėsmė, arba vandenis, kuriuose stebimos prastėjančios tendencijos, taikomos papildomos priemonės. Tokiose vietose esančiuose ūkiuose, kuriems suteiktas leidimas pagal šį sprendimą, dirvą galima tręšti tokiu kiekiu mėšlo, iš kurio į dirvą patektų ne daugiau kaip 220 kg azoto/ha per metus.

4. Kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 2023 m. rugsėjo 30 d. informuoja Komisiją apie šios dvejų metų duomenų peržiūros rezultatus, visų pirma susijusius su tomis vietovėmis ir ūkiais, kuriems suteiktas leidimas tręšti dirvą tokiu kiekiu mėšlo, iš kurio į dirvą patektų ne daugiau kaip 220 kg azoto/ha per metus, taip pat rezultatus, susijusius su papildomomis priemonėmis, taikytinomis pagal Nitratų veiksmų programą.

13 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Kompetentingos institucijos kasmet ne vėliau kaip birželio 30 d. Komisijai pateikia ataskaitą, į kurią įtraukiama tokia informacija:

a) žemėlapiai, kuriuose pavaizduotos ganyklinių ūkių, gyvulių ir žemės ūkio paskirties žemės, kuriems taikomi suteikti leidimai, procentinės dalys, taip pat vietos žemės naudojimo žemėlapiai, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalyje;

b) požeminio ir paviršinio vandens stebėsenos rezultatai, susiję su nitratų ir fosforo koncentracija, įskaitant informaciją apie vandens kokybės tendencijas, kai taikoma nukrypti leidžianti nuostata ir kai ji netaikoma, taip pat apie nukrypti leidžiančios nuostatos, kurią leista taikyti šiuo sprendimu, taikymo poveikį vandens kokybei, kaip nurodyta 10 straipsnio 2 dalyje;

c) dirvožemio stebėsenos rezultatai, susiję su azoto ir fosforo koncentracija dirvožemio vandenyje ir su mineraliniu azotu dirvožemio profilyje, kai taikoma leidžianti nukrypti nuostata ir kai ji netaikoma, kaip nurodyta 10 straipsnio 2 dalyje;

d) vykdant griežtesnę vandens stebėseną gautų duomenų suvestinė ir vertinimas, kaip nurodyta 10 straipsnio 4 dalyje;

e) vietos žemės naudojimo, sėjomainos ir žemės ūkio praktikos tyrimų rezultatai, kaip nurodyta 10 straipsnio 5 dalyje;

f) modeliu grindžiamų skaičiavimų, kiek azoto ir fosforo nuteka iš ūkių, rezultatai, kaip nurodyta 10 straipsnio 6 dalyje;

g) administracinių patikrinimų ir patikrinimų vietoje rezultatų vertinimas, kaip nurodyta 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

h) gyvulių skaičiaus ir susidarančio mėšlo kiekio tendencijos pagal kiekvieną gyvulių kategoriją ir ganykliniuose ūkiuose, kuriems suteiktas leidimas;

i) ganyklinių ūkių, kuriems suteiktas leidimas, ir ganyklinių ūkių, kuriems leidimas nesuteiktas, kontrolės priemonių lyginamoji analizė, įskaitant duomenis apie:

— patikrinimus vietoje;

— administracinius patikrinimus;

— žemės ūkio patikras, susijusias su kompleksinės paramos susiejimo susitarimais;

— statistinius duomenis apie reikalavimų nesilaikymą.

Ataskaitoje pateikiama erdvinė informacija, jei taikytina, atitinka Direktyvos 2007/2/EB nuostatas. Rinkdama būtinus duomenis, atitinkamais atvejais Airija naudojasi informacija, gauta iš integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, sukurtos pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 67 straipsnio 1 dalį.

14 straipsnis

Taikymas

Šis sprendimas taikomas atsižvelgiant į Airijos veiksmų programą, kurią Airija įgyvendino 2022 m. statutiniu dokumentu Nr. 113 „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022“.

Šis sprendimas taikomas iki 2025 m. gruodžio 31 d.

15 straipsnis

Adresatas

Šis sprendimas skirtas Airijai.

Priimta Briuselyje 2022 m. balandžio 29 d.

Komisijos vardu
Virginijus SINKEVIČIUS
Komisijos narys